

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1932 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om tull å vissa slag av fisk samt om reglering utav importen av fisk och skaldjur.

Till bevillningsutskottet hava för förberedande behandling hänvisats följande motioner, avseende införande av tull å vissa slag av fisk samt om reglering utav importen av fisk och skaldjur, nämligen:

de likalydande motionerna nr 87 i första kammaren av herr *Sundberg* m. fl. och nr 122 i andra kammaren av herr *Olsson* i Berg m. fl., i vilka hemställts, »att riksdagen måtte besluta åsättande av en importtull å torkad färsk långa av 1 krona per kilogram»;

motionen nr 344 i andra kammaren av herr *Olsson* i Berg m. fl., i vilken hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att rubriken nr 27 i gällande tulltaxa skall hava följande lydelse:

Fisk, storsill, kryddad i tunnor:

kryddad T 1 kg. 0:05 kronor»;

motionen nr 345 i andra kammaren av herr *Andersson* i Grimbo, däri hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att kryddad eller sockersaltad sill i tunnor skall komma under samma rubrik i tulltaxan som konserver med en tullsats av 50 öre för kilogram oavsett förpackning»;

motionen nr 81 i andra kammaren av herr *Osberg* m. fl., däri hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att rubriken nr 27 i gällande tulltaxa skall hava följande lydelse:

Fisk, skarpsill (vassbuk) kryddad eller saltad i tunnor:

kryddad T 1 kg. 0:10 kronor»;
samt

motionen nr 237 i andra kammaren av herr *Hammarlund*, däri hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag i syfte att reglera importen av fisk och skaldjur ge-

nom under statlig kontroll stående importorganisationer, varvid hänsyn bör tagas till att förefintligt importbehov av färsk fisk tillgodoses utan att därigenom skada de svenska fiskarens existensmöjligheter».

Beträffande vad motionärerna anfört till stöd för dessa yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.
Gällande
tulltaxa.

Den del av tulltaxan, som upptager fisk och skaldjur, har för närvarande följande lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
<i>C. Fisk, kräftdjur och musslor.</i>		
Fisk:		
	skarpbill (vassbuk), kryddad eller saltad:	
12	i tunnor	fri
13	annan; ävensom sardeller, saltade eller inlagda ... E	50: —
14	andra slag	fria
Fiskrom, saltad eller på annat sätt beredd:		
15	torskrom i tunnor, enbart saltad, sockersaltad eller rökt	fri
16	kaviar (störrom)..... T	500: —
17	andra slag	125: —
18	Ostron	B 100: —
	<i>Anm.</i> Ostronyngel eller ungostron, som i minsta diameter eller bredd icke hålla 5 cm, må tullfritt införas i riket, därest vid införelsen företes av vederbörande fiskeriintendent utfärdad intyg därom, att desamma äro avsedda att användas uteslutande för odlingsändamål.	
19	Kräftdjur; ävensom musslor, ej särskilt nämnda	fria

Tullfrihet är sålunda gällande för alla slag av fisk utom sådan, som hänföres till taxenummer 13, samt för hummer och andra kräftdjur ävensom för musslor, dock med undantag av ostron. Konserver av fisk och skaldjur, alla slag, äro däremot belagda med tull (taxenummer 142 och 143), alla med undantag av ansjovis därjämte med tilläggstull enligt beslut av innevarande års riksdag (prop. nr 59, riksdagens skrivelse nr 16).

Uppgifter om
fångst och be-
redning av
långa m. m.

Till belysning av frågan om införande av tull å torkad färsk långa har utskottet emottagit följande, av fiskeriintendenten i västerhavets distrikt sammanställda uppgifter rörande fångsten av långa vid det bohuslänska storsjöfisket, beredning av långa till spillånga samt införelsen av spillånga och s. k. stockfisk.

År	Fångst av långa vid bohysl. stor- sjöfisket ¹ kg.	Beredning av spillånga i Bohuslän (vikt färdig spillånga):		
		Spillånga beredd av svenskfångad långa, kg.	Spillånga beredd av importerad långa, kg. ²	Summa beredd spillånga kg.
1920	3,185,301	275,840	—	275,840
1921	3,001,681	287,200	—	287,200
1922	3,850,599	245,675	—	245,675
1923	3,087,845	231,608	13,000	244,608
1924	2,390,950	230,840	37,000	267,840
1925	2,227,300	214,905	111,050	325,955
1926	2,184,200	197,020	93,950	290,970
1927	2,045,100	212,338	167,730	380,068
1928	1,647,000	121,210	167,537	288,747
1929	1,679,700	132,388	196,000	328,388
1930	1,807,000	145,429	193,485	338,914
1931	—	175,678	117,268	292,946

¹ Långan hemföres dels färsk, dels saltad. Av den färska beredes färskspilad spillånga, av den salta dels sjösaltad spillånga (numera jämförelsevis obetydlig kvantitet, år 1930 37,436 kg.) dels kabeljo. Till 1 kg. färskspilad spillånga åtgår cirka 4.5 kg. färsk långa, till 1 kg. sjösaltad spillånga cirka 2.8 å 3 kg. saltad långa.

² Importen av färsk långa för beredning av spillånga började i samband med att kvantiteten av färsk långa, som hemfördes av de bohuslänska storsjöfiskarna, minskades.

Från Norge har de sista tre åren enligt uppgift *importerats färdigberedd spillånga* (förut har spillånga ej beretts i Norge) till följande kvantiteter: år 1929 4 ton, år 1930 12 ton och 1931 72 ton.

Till lutfisk användes ej blott spillånga utan även »*stockfisk*» (torkad gråsej m. m.), som är väsentligt billigare.

Den sammanlagda *importen av spillånga och stockfisk*:

	Kg.		Kg.
1921	1,548,579	1926	1,892,372
1922	1,650,540	1927	1,663,802
1923	2,042,554	1928	1,593,385
1924	1,600,344	1929	1,638,386
1925	1,512,261	1930	1,073,146

Särskilt under nuvarande ekonomiska förhållanden måste det anses önskvärt, att svenska fiskare beredas tillfälle att genom utövande av sin näring i största möjliga utsträckning förse den svenska marknaden med dess behov av fisk. Med hänsyn till fiskerinäringens exportintressen samt den omständigheten, att tull- och andra skyddsåtgärder äro ägnade att fördyra jämväl den inhemska varan och därigenom menligt påverka de säkerligen i fråga om fisk mer än för de flesta andra livsförnödenheter för prisstegring ömtåliga avsättningsmöjligheterna, har det dock synts utskottet tveksamt, huruvida dylika åtgärder till stöd för havsfisket verkligen i längden komma att bliva till nytta för fiskerinäringen.

Med avseende å de särskilda slag av fisk, varå förslag om införande av

*Utskottets
yttrande.*

tull framställt i de nu föreliggande motionerna, må därjämte framhållas följande.

Vad angår torkad färsk långa (spillånga) är särskilt att taga i betraktande, att det här gäller en vara som, beredd till lutfisk, allmänt konsumeras även inom de bredare folklagren samt att vid prisstegring å varan konsumtionen lätt kan komma att i icke ringa mån inriktas på en annan, på liknande sätt beredd men billigare fisk, nämligen stockfisk (torkad gråsej m. m.), som redan nu i viss utsträckning ersätter spillånga.

I fråga om kryddad eller sockersaltad sill — de föreliggande motionerna om tull å sill avse icke vanlig salt sill, för vilken sålunda den nu stadgade tullfriheten skulle bibehållas — gäller även, att denna vara i stor utsträckning konsumeras inom de djupare folklagren, och ansjovis, vilken beredes av skarpsill (vassbuk), kan ej heller anses utgöra en lyxvara. Samtliga de omförmälda varorna kunna visserligen anses vara umbärliga, men en genom tull framkallad prisstegring därå — beträffande ansjovis genom tull å den viktigaste råvaran, skarpsillen — framstår dock ur folkhushållets synpunkt såsom varande mindre tilltalande. Särskilt avseende måste jämväl fästas därvid, att kryddad eller sockersaltad sill samt kryddad skarpsill i tunnor komma till användning inom konservindustrien. Förslagen om tull å dessa slag av fisk äga sålunda nära samband med frågan om denna industris tullskydd, vilken jämte andra skyddsfrågor för närvarande är föremål för utredning av 1928 års tullkommitté.

Med hänsyn till vad sålunda framhållits och de upplysningar i övrigt, utskottet förskaffat sig, har utskottet funnit vad motionärerna anfört icke innefatta tillräckliga skäl för bifall till de av dem föreslagna tullåtgärderna. Då utskottet sålunda funnit sig böra avstyrka dessa förslag, har utskottet emellertid ansett sig kunna utgå från, att 1928 års tullkommitté kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt den i förhållande till svensk fisk gynnade ställning importen av utländsk fisk för närvarande intager, i det att, såsom motionärerna framhållit, vid import av kryddad eller sockersaltad sill och kryddad skarpsill eljest stadgad tull å kryddor och socker icke utgår.

Vad slutligen angår frågan om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning och förslag i syfte att reglera importen av fisk och skalldjur genom under statlig kontroll stående importorganisationer har utskottet, i anslutning till sin ovan uttalade allmänna uppfattning, icke funnit sig kunna biträda det därutinnan framställda förslaget.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

- 1) att de likalydande motionerna I: 87 av herr Sundberg m. fl. och II: 122 av herr Olsson i Berg m. fl., om tull å torkad färsk långa, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

2) att motionerna II: 344 av herr Olsson i Berg m. fl., om importtull å kryddad storsill i tunnor, och II: 345 av herr Andersson i Grimbo, om importtull å kryddad eller sockersaltad sill i tunnor, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

3) att motionen II: 81 av herr Osberg m. fl., om tull å kryddad skarpsill i tunnor, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

4) att motionen II: 237 av herr Hammarlund, angående reglering av importen utav fisk och skaldjur, icke heller måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 maj 1932.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Örne*, Ericson i Obergå, Åström, Jönsson i Boa*, Lövgren i Nyborg*, Olsson i Ramsta, Björklund, Lithander, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Forssberg, Wijkström*, Östergren, Larsson i Örbyhus, Ehrnberg*, Sjö Dahl, Anderson i Storegården, Heiding och Eklund.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservationer:

vid punkten 1):

1) av herrar Nilsson i Kristianstad, Jönsson i Boa, Lithander, Forssberg, Wijkström, Ehrnberg och Anderson i Storegården, vilka anfört:

»Den svenska marknadens behov av spillånga har tidigare helt tillgodosatts av fisk, hemförd till landet utav svenska fiskare. Under senare år, då de fångster de bohusslänska fiskarna hemfört varit mindre än tidigare, har emellertid rätt betydande kvantiteter färsk långa importerats och härstädes beretts till spillånga. Sedan under år 1931 de svenska fiska-

rena börjat isa sina fångster (en del därav har alltid måst saltas), har dock denna import kunnat begränsas. På de allra senaste åren har även torkad färsk långa börjat införas, enligt uppgift år 1929 4 ton, år 1930 12 ton och år 1931 72 ton, allt från Norge.

På sätt anförts i de likalydande motionerna I:87 och II:122 torde det finnas anledning befara, att i Norge torkad färsk långa skall vinna ökat insteg på den svenska marknaden. Den norska fisken är nämligen betydligt billigare än den som fiskas av de svenska fiskarena, vilket, såsom motionärerna anför, väsentligen beror därpå, att norrmännen kunna med små och billiga båtar taga upp fisken i omedelbar närhet av kusten, medan de svenska fiskarena måste med större och mera dyrbara fartyg uppsöka fisken på avlägset belägna fångstplatser. Varje fiskereser lär med de svenska fartygen taga en tid av flera veckor. Enligt vad motionärerna uppgivit hava de norska firmor, vilka börjat bereda spillånga, under år 1931 kunnat köpa fisken för 20 öre per kilogram, utan huvud, medan de svenska fiskarena icke kunnat till de inhemska beredarna sälja sin fisk billigare än 35 öre per kilogram med huvud. Då till 1 kilogram torkad långa åtgår 4.5 kilogram färsk fisk och då huvudet, som medräknats i det svenska priset, utgör 20 procent av totalvikten, hava de norska beredarna haft en kostnad för färsk fisk av 90 öre per kilogram torkad vara, medan motsvarande kostnad för de svenska beredarna uppgått till ej mindre än 1 krona 89 öre. En prisskillnad i råvarukostnad till de norska beredarnas förmån av omkring 1 krona per kilogram har alltså varit rådande. Enligt uppgift i en norsk tidskrift, utgiven av fiskeridirektören, har år 1932 priset å färsk långa varit än lägre, i det att betydande fångster försålts till 10 å 13 öre per kilogram. Även om en väsentlig prissänkning skulle kunna äga rum jämväl beträffande av svenska fiskare fångad långa, kan denna sänkning icke antagas bliva så stor, att den ger den svenskfångade långan möjlighet att konkurrera med den norska under lika förutsättningar. Därest icke särskilda åtgärder vidtagas, torde det kunna antagas, att de svenska fiskarena av långa liksom beredarna därav till spillånga skola nödgas upphöra med sin näring. Detta skulle såväl för dem själva som för de samhällen i Bohuslän, där de hava sitt hemvist, vara ytterst beklagligt, särskilt som utkomstmöjligheterna därstädes numera äro så begränsade främst till följd av saltsjöfiskets i övrigt minskade avkastning.

Vad sålunda anförts synes starkt tala för nödvändigheten av att genom införande av en tull å torkad färsk långa stödja det svenska fisket. Bestämmes tullen, såsom motionärerna föreslagit, till 1 krona per kilogram, torde någon förhöjning av det nuvarande priset på den svenska spillångan icke komma till stånd och konsumenterna sålunda icke på annat sätt beröras av tullen, än att de skulle gå miste om möjligheten att till något lägre priser få inköpa norsk fisk. Med avseende å de norska intressena i denna fråga är att märka, att torkning av färsk långa, på sätt i vårt land sedan

gammalt ägt rum, i Norge först på de allra senaste åren förekommit och då allenast, såvitt känt, för export hit samt att man därför näppeligen lär kunna från norsk sida framställa några erinringar mot att i detta fall åtgärder vidtagas till skydd för den svenska fiskerinäringen.

Under åberopande av vad sålunda anförts och under hänvisning till den av motionärerna förebragta motiveringen hava vi ansett oss böra hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 87 av herr Sundberg m. fl. och II: 122 av herr Olsson i Berg m. fl., besluta, att från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i gällande tull-taxa skall efter taxenummer 13 intagas ett nytt taxenummer av den lydelse, nedan angives:

		Tull för 100 kg kronor
Fisk:		
skarpsill (vassbuk), kryddad eller saltad:		
— — — — —		
— — — — —		
långa, färsktorkad	N	100: — »

2) av herrar *Ericson* i Obergå, *Nilsson* i Hörby och *Heiding*, som anförde:

»Vad som anförts i förevarande motioner visar, att den svenska fiskerinäringens intressen allvarligt äventyras genom ohämmad och okontrollerad import av vissa fiskslag, som erhållas vid det s. k. storsjöfisket. Det torde vara av betydelse för vårt land att genom lämpliga åtgärder bereda dessa svenska storsjöfiskare möjlighet att fortsätta med sin verksamhet, varvid en väl avvägd tullsats synes kunna bidra till att underlätta avsättningen av deras fångst på den svenska marknaden och tillförsäkra dem en skälig arbetsförtjänst.

Som i motionerna I: 87 och II: 122 framhållits, är t. ex. spilning av långa en specifikt svensk uppfinning, som kommit till användning blott inom Sverige för beredning av lutfisken och som ger arbete åt ett stort antal av fiskarebefolkningen. Därigenom att även utländska firmor på sista tiden börjat bereda spilllånga — icke för användning i eget land utan uteslutande för export till Sverige — hotas nu många svenska fiskare av utsikten att nödgas upphöra med detta sedan gammalt bedrivna arbete, varav de i stor utsträckning haft sin utkomst. Med anledning härav hava vi funnit oss böra tillstyrka den av motionärerna föreslagna tullsatsen.

På grund av det anförda ha vi sålunda ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 87 av herr Sundberg m. fl. och II: 122 av herr Olsson i Berg m. fl., besluta, att från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i gällande tulltaxa skall efter taxenummer 13 intagas ett nytt taxenummer av den lydelse, nedan angives:

		Tull för 100 kg kronor
Fisk:		
skarpsill (vassbuk), kryddad eller saltad:		

-----		
långa, färsktorkad	N	100: — »

vid punkten 2):

3) av herrar *Ericson* i Obergå, *Nilsson* i Hörby och *Heiding*, vilka anført:

»Rörande det förslag, som framställt i motionen II: 345, om införande av en tullsats å kryddad eller sockersaltad sill i tunnor, synes bland annat det förhållandet, att svenska fiskare under sin verksamhet i vissa avlägsna fiskevatten icke åtnjuta samma förmåner som utländska fiskare i svenska farvatten, utgöra ett starkt skäl till en förändring av vår tulltaxa i den riktning, som föreslås i motionen. Såsom i motionen framhållits, belägges sill av ifrågavarande slag med ett tullskydd av 50 öre per kilogram i och med att den nedlägges i bleckkärl. Härigenom skyddas visserligen konservprodukten men ej halvfabrikatet, och olägenheterna härav drabba fiskets utövare.

Då enligt vår uppfattning konservindustriens tullskydd i detta fall är rätt kraftigt tilltaget och då vi anse, att en del av detta tullskydd borde tillkomma leverantörerna av råvaran eller halvfabrikatet, d. v. s. fiskarebefolkningen, vilja vi som en lämplig fördelning föreslå, att kryddad eller sockersaltad sill i tunnor åsättes en tullsats av 15 öre per kilogram.

På grund av vad sålunda anförts och i anslutning till vår i reservation vid punkten 1) uttalade allmänna uppfattning, hava vi ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av motionerna II: 344 av herr Olsson i Berg m. fl. och II: 345 av herr Andersson i

Grimbo, besluta, att från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i gällande tulltaxa skall efter taxenummer 13 intagas ett nytt taxenummer av den lydelse, nedan angives:

		Tull för 100 kg. kronor
Fisk:		
	skarpsill (vassbuk), kryddad eller saltad:	
	— — — — —	
	— — — — —	
	sill, annan, kryddad eller soc- kersaltad, i tunnor N	15: — »;

4) av herrar *Jönsson* i Boa och *Anderson* i Storegården, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av motionerna II: 344 av herr *Olsson* i Berg m. fl. och II:345 av herr *Andersson* i Grimbo, besluta, att från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i gällande tulltaxa skall efter taxenummer 13 intagas ett nytt taxenummer av den lydelse, nedan angives:

		Tull för 100 kg kronor
Fisk:		
	skarpsill (vassbuk), kryddad eller saltad:	
	— — — — —	
	— — — — —	
	sill, annan, kryddad eller soc- kersaltad, i tunnor N	10: —

vid punkten 3):

5) av herrar *Jönsson* i Boa och *Anderson* i Storegården, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte, i anledning av motionen II: 81 av herr *Osberg* m. fl., besluta, att från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, taxenummer 12 i gällande tulltaxa skall uppdelas i två så lydande taxenummer:

		Tull för 100 kg. kronor
	Fisk:	
	skarpsill (vassbuk), kryddad eller saltad:	
	i tunnor:	
12 a	kryddad	N 10: —
12 b	saltad	fri
	— — — — —	

ifråga om motiveringen:

6) av herr *Lithander* beträffande viss del av motiveringen.